

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 10. oktober 2022

Sak

2022/0891 Norske Lakseelver – org.nr. 971 281 693 – klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

Norske Lakseelver (klager) søkte 31. august 2021 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2020. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 587 726 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 16. desember 2021, med den begrunnelse at klager er en næringsorganisasjon med virksomhet som kommer næringsinteresser til gode, ved at organisasjonen arbeider for å ivareta medlemmenes interesser.

Klager påklaget vedtaket 5. januar 2022 og sendte 9. januar 2022 oppdatert versjon av klagen til Lotteritilsynet. Klager anfører at tilsynet har lagt til grunn feil faktum og opplysninger om organisasjonen. Det vises til at foreningen gjennom en grundig og demokratisk prosess endret vedtektene i 2020 som en konsekvens av at organisasjonen har endret sin virksomhet siden etableringen i 1992. Klager hevder at foreningen skal ivareta villaksen og forvaltningen av denne i et bredt allmenntilgitt perspektiv, og at dette aktualiseres ved at villaksen i november 2021 ble plassert på Artsdatabankens rødliste over truede arter.

Ifølge klager er informasjonen på foreningens hjemmeside gammel og ikke oppdatert. Etter klagers syn fremkommer det tydelig av vedtektene, lakse- og innlandsfiskeloven § 25 a og øvrig faglig innhold på hjemmesiden, at foreningen ikke er en næringsorganisasjon. Klager anfører at det er foreningens formelle vedtekter som må legges til grunn ved Lotteritilsynets vurdering av søknaden. Det vises også til at informasjonen om foreningen nå er oppdatert på foreningens Facebookside og hjemmeside, i tråd med gjeldende vedtekter, formål og virksomhet.

Klager hevder videre at foreningens virksomhet heller ikke kommer næringsinteresser til gode. Det vises til at forvaltningslagenes organisasjonsform er en konsekvens av kravet om pliktig organisering etter lakse- og innlandsfiskeloven § 25 som skal sikre at vassdrag forvaltes samlet til beste for vill anadrom laksefisk. Det er denne virksomheten i medlemslagene som har

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

sammenheng med klagers sentrale virksomhet. Klager viser videre til at de lokale medlemslagene er selvstendige og autonome organisasjoner, og at klagers regnskap kun gjelder for foreningens egen virksomhet som ikke er knyttet til næringsvirksomhet. Dersom enkelte av medlemslagene skulle ha næring som en del av sin virksomhet, hevder klager at dette er en adskilt virksomhet som kun finner sted lokalt og ikke som en del av klagers sentrale virksomhet.

Klager sendte 11. april 2022 ytterligere informasjon til Lotteritilsynet. Det vises for øvrig til klagen og informasjon i e-post 11. april 2022 i sin helhet.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 7. juni 2022 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

Ved søknad etter forenklet modell følger det av forskriften § 7 at søknadsgrunnlaget skal beregnes av «totale driftskostnader etter avgrensning og poster det skal gjøres fradrag for, jf. andre ledd og § 6».

Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for «kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd».

Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav f at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon for «virksomhet som kommer næringsinteresser [...] til gode».

Etter forskriften § 5 niende ledd er det søkeren selv som må foreta en avgrensning av hvilke kostnader som skal være med i søknaden, dersom organisasjonen også driver virksomhet som faller utenfor ordningen. Dette kan gjøres gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor den enkelte organisasjon. Dersom søkeren ikke har foretatt en slik avgrensning ved søknad, følger det av bestemmelsen at søknaden etter en totalvurdering kan avslås.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Norske Lakseelver sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2021 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.

Lotteritilsynet begrunnet vedtaket med at klager er en næringsorganisasjon med virksomhet som kommer næringsinteresser til gode, ved at organisasjonen arbeider for å ivareta medlemmenes interesser. Tilsynet har i innstillingen

presisert at avslaget er begrunnet med at klagers virksomhet kommer næringsinteresser til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f.

Ved Lotterinemndas vurdering av om søkerorganisasjonenes virksomhet kommer næringsinteresser til gode, tas det utgangspunkt i vedtektene på søknadstidspunktet. Opplysninger og dokumenter innsendt i forbindelse med søknaden, samt informasjon fra klagers hjemmeside vil også kunne tillegges vekt ved vurderingen.

Det følger av klagers vedtekter § 2 at foreningens formål er å:

«ivareta medlemslagene, øvrige forvaltere og allmennhetens interesser med bevaring, bruk og utvikling av de ressurser som knytter seg til ville anadrome laksefisk, herunder laks, sjørret og sjørøye, ihht. Lakse- og innlandsfiskloven.

NL skal:

- Arbeide for å sikre en langsiktig bærekraftig forvaltning av fiskestammene og fiskeressursene.
- Bistå medlemslagene med å tilrettelegge tilbud og aktiviteter for alle.
- Bistå medlemslagene i organisering og drift av lakseelver i tråd med lovkravene.
- Sikre naturgrunnlaget og rammebetingelser for anadrom laksefisk gjennom kontakt med offentlig forvaltning og politiske myndigheter.
- Være den viktigste kunnskapsformidleren i politiske saker om anadrome laksefisk».

Av vedtektene § 3 fremgår det at medlemmene er forvaltningslag i vassdrag med anadrom laksefisk eller tilsvarende sammenslutninger og støttemedlemmer som ønsker å støtte det arbeidet som foreningen utfører.

Lotterinemnda ser at klager har til hensikt å ivareta viktige allmenntilgode formål og oppgaver gjennom arbeid for å sikre langsiktig bærekraftig utvikling og forvaltning av fiskestammene og fiskeressursene. Nemnda er likevel av den oppfatning at klagers virksomhet i stor grad også kommer næringsinteresser til gode.

Lotterinemnda bemerker at det er klagers virksomhet som vurderes i den konkrete saken. Medlemsorganisasjonene er selvstendige organisasjoner, og medlemmenes organisasjonsform har ikke betydning ved vurderingen. Det fremstår imidlertid ut ifra klagers vedtekter og årsrapport 2020 at medlemsorganisasjonene i all hovedsak er rettighetshavere i vassdrag som etter nemndas syn har næringsinteresser i klagers arbeid med å sikre bevaring, bruk og utvikling av ressursene som knytter seg til vill anadrom laksefisk. I klagers årsrapport 2018-2019 står det at laksefiske i Norge i en normal sommersesong genererer rundt 1,3 milliarder kroner i omsetning. Det fremgår også av klagers hjemmeside at medlemskontingenten skal beregnes etter inntekter av fiske på de eiendommer som er tilsluttet laget, eller etter gjennomsnittlig fangstkvantum de tre foregående år. Bakgrunnen for dette er at noen lag omsetter laksefiske for flere millioner kroner årlig, mens andre bare omsetter for noen få tusen kroner årlig.

Klager har vist til at fiskeforvaltningen skal arbeide for felles organisering for å fremme forsvarlig og rasjonell forvaltning av fiskeressursene, jf. lov 15. mai 1992 nr. 47 om lakse- og innlandsfisk mv. (lakse- og innlandsfiskeloven) § 25. Etter nemndas syn skal felles organisering bidra med å oppfylle lovens formål som blant annet er å gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning, til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere, jf. § 1. Etter dette har Lotterinemnda kommet til at en stor del av klagers virksomhet kommer medlemmenes og andre rettighetshavere i vassdrag sine næringsinteresser til gode. Den omstendighet at medlemmenes og andre rettighetshaveres virksomhet, på samme måte som klager, også kommer allmennheten til gode, endrer ikke på nemndas vurdering. Det skal følgelig avgrenses mot kostnader knyttet til slik virksomhet i søknadsgrunnlaget, jf. forskriften § 7 første ledd.

Det følger av forskriften § 5 niende ledd at klager selv skal foreta en avgrensning i søknaden for kostnader og virksomhet som faller utenfor kompensasjonsordningen.

Lotterinemnda utelukker ikke at klager kan ha noe virksomhet som er kompensasjonsberettiget. Nemnda har imidlertid kommet til at klager ikke har foretatt en avgrensning i søknaden gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer for virksomhet eller kostnader som ikke er kompensasjonsberettiget, og at søknaden på denne bakgrunn skal avslås i sin helhet, jf. forskriften § 5 niende ledd tredje punktum.

Lotterinemnda finner ikke grunn til å vurdere om klager er en næringsorganisasjon, ettersom nemnda har kommet til at klager ikke har foretatt en avgrensning i søknaden for kostnader som ikke er kompensasjonsberettiget, og at klagers søknad skal avslås på dette grunnlaget.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk